

**Kinh Đại Bát-Nhã Ba-la-mật-đa**  
(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang  
Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm  
Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu  
Sàigòn 1998

--- o0o ---

Tập 6  
**Quyển Thứ 133**  
**Hội Thứ Nhất**

**PHẨM SO LƯỜNG CÔNG ĐỨC**  
Thứ 30 – 31

Lại nữa, Kiền Thi Ca! Để riêng các loại hữu tình châu Nam thiệm bộ ra, nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân giáo hóa các loại hữu tình châu Nam thiệm bộ, châu Đông thắng thần đều khiến tu học bốn tinh lục, bốn vô lượng, bốn vô sắc định, năm thần thông. Nơi ý người hiểu sao? Các thiện nam tử thiện nữ nhân này, do nhân duyên đây được phước nhiều chẳng? Thiên Đế Thích thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Nhiều lắm. Bạch Thiện Thệ! Nhiều lắm. Phật nói: Kiền Thi Ca! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân thọ tả Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu như thế cho người đọc tụng, hoặc chuyển thọ tả rộng khiến lưu khắp. Các thiện nam tử thiện nữ nhân này, chỗ được nhóm phước rất nhiều hơn trước. Vì có sao? Kiền Thi Ca! Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu như thế trong tạng bí mật rộng thuyết tất cả pháp vô lậu. Thanh văn chứng tánh bồ-đặc-già-la tu học pháp này mau vào Thanh văn Chánh tánh ly sanh, được quả Dự lưu, được quả Nhất lai, được quả Bất hoàn, được quả A-la-hán. Độc giác chứng tánh bồ-đặc-già-la tu học pháp này mau vào Độc giác Chánh tánh ly sanh, lần nữa chứng được Độc giác Bồ-đề. Bồ tát chứng tánh bồ-đặc-già-la tu học pháp này mau vào Bồ tát Chánh tánh ly sanh, lần nữa tu hành các hạnh Bồ tát, chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Kiền Thi Ca! Nói là Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, trong tạng bí mật rộng thuyết tất cả pháp vô lậu ấy, chỗ gọi là Bồ thí Ba-la-mật-đa, Tịnh giới Ba-la-mật-đa, An nhẫn Ba-la-mật-đa, Tinh tiến Ba-la-mật-đa. Nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biên dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không. Chơn như, pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biên dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới. Khổ thánh đế, tập thánh đế, diệt thánh đế, đạo thánh đế.

Vô lậu bốn tinh lục, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. Không giải thoát môn, vô tướng giải thoát môn, vô nguyện giải thoát môn. Năm nhãn, sáu thần thông. Phật mười lực, bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng. Nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Tất cả đà-la-ni môn, tất cả tam-ma-địa môn và bao nhiêu Phật pháp vô lượng vô biên, đều là trong đây đã thuyết tất cả pháp vô lậu.

Kiền Thi Ca! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân giáo hóa một hữu tình trụ quả Dự lưu, chỗ được nhóm phước cũng hơn giáo hóa các loại hữu tình châu Nam thiệm bộ, châu Đông thắng thần đều khiến tu học bốn tinh lục, bốn vô lượng, bốn vô sắc định, năm thần thông. Vì có sao? Kiền Thi Ca! Vì các loại hữu tình tu bốn tinh lục, bốn vô lượng, bốn vô sắc định, năm thần thông chẳng khỏi địa ngục, bàng sanh, quỷ thú. Nếu các hữu tình trụ quả Dự lưu bèn được thoát hẳn ba ác thú vậy, hưởng là giáo hóa khiến trụ quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán chỗ được nhóm phước mà chẳng hơn kia ư?

Kiền Thi Ca! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân giáo hóa các loại hữu tình châu Nam thiệm bộ, châu Đông thắng thần đều trụ quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, chỗ được nhóm phước chẳng

bằng có người giáo hóa một hữu tình khiến nó an trụ Độc giác Bồ-đề. Vì có sao? Kiêu Thi Ca! Vì bao nhiêu công đức Độc giác Bồ-đề hơn Dự lưu thấy gấp trăm ngàn lần vậy.

Kiêu Thi Ca! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân giáo hóa các loại hữu tình châu Nam thiêm bộ, châu Đông thắng thần đều khiến an trụ Độc giác Bồ-đề, chỗ được nhóm phước chẳng bằng có người giáo hóa một hữu tình khiến đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vì có sao? Kiêu Thi Ca! Nếu giáo hóa hữu tình khiến đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thời làm cho Phật nhãn thế gian chẳng dứt. Sở vì sao? Vì do có Bồ-tát Ma-ha-tát nên mới có Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề. Do có Bồ-tát Ma-ha-tát nên mới có Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Do có Bồ-tát Ma-ha-tát nên mới có Phật bảo, Pháp bảo, Tăng bảo, tất cả thế gian quy y cúng dường. Vì đây nên, Kiêu Thi Ca, tất cả thế gian hoặc trời, hoặc ma, hoặc phạm, hoặc Sa-môn, hoặc Bà-la-môn và a-tổ-lạc, người, phi người thấy nên đem vô lượng thượng diệu tràng hoa, hương xoa, hương bột thấy, y phục, anh lạc, bảo tràng, phan lọng, các ngọc diệu trân kỳ quý lạ, kỹ nhạc, đèn sáng, hết các sẵn có cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen Bồ-tát Ma-ha-tát.

Kiêu Thi Ca! Do đây nên biết, nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân thơ tả Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu như thế, cho người đọc tụng hoặc chuyển thơ tả rộng khiến lưu khắp, chỗ được nhóm phước hơn nhóm phước trước vô lượng vô biên. Vì có sao? Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, trong tạng bí mật rộng thuyết tất cả thắng thiện pháp thế gian và xuất thế gian vậy. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có đại tộc Sát-đế-lợi, đại tộc Bà-la-môn, đại tộc Trưởng giả, đại tộc Cư sĩ thi thiết khá được.

Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Bốn đại vương chúng, trời Ba mươi ba, trời Dạ-ma, trời Đô-sử-đa, trời Lạc biến hóa, trời Tha hóa tự tại thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Phạm chúng, trời Phạm phụ, trời Phạm hội, trời Đại phạm thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Quang, trời Thiểu quang, trời Vô lượng quang, trời Cực quang tịnh thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Tịnh, trời Thiểu tịnh, trời Vô lượng tịnh, trời Biến tịnh thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Quảng, trời Thiểu quảng, trời Vô lượng quảng, trời Quảng quả thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Vô phiền, trời Vô nhiệt, trời Thiện hiện, trời Thiện kiến, trời Sắc cứu cánh thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Không vô biên xứ, trời Thức vô biên xứ, trời Vô sở hữu xứ, trời Phi tướng phi phi tướng xứ thi thiết khá được.

Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có Bồ thí Ba-la-mật-đa, Tịnh giới Ba-la-mật-đa, An nhãn Ba-la-mật-đa, Tinh tiến Ba-la-mật-đa, Tĩnh lự Ba-la-mật-đa, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biên dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có chơn như, pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có khổ thánh đế, tập thánh đế, diệt thánh đế, đạo thánh đế thi thiết khá được.

Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới

có không giải thoát môn, vô tướng giải thoát môn, vô nguyện giải thoát môn thì thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có năm nhãn, sáu thần thông thì thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có Phật mười lực, bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng thì thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả thì thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thì thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có tất cả đà-la-ni môn, tất cả tam-ma-địa môn thì thiết khá được.

Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán và Dự lưu hướng Dự lưu quả, Nhất lai hướng Nhất lai quả, Bất hoàn hướng Bất hoàn quả, A-la-hán hướng A-la-hán quả thì thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có Độc giác và Độc giác Bồ-đề thì thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có tất cả Bồ-tát Ma-ha-tát và các hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát thì thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và chư Phật Vô thượng Chánh Đẳng Bồ-đề thì thiết khá được.

Lại nữa, Kiều Thi Ca! Để riêng các loại hữu tình châu Nam thiêm bộ, châu Đông thắng thần ra, nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân giáo hóa các loại hữu tình châu Nam thiêm bộ, châu Đông thắng thần, châu Tây ngưu hóa đều khiến tu học bốn tinh lục, bốn vô lượng, bốn vô sắc định, năm thần thông. Nơi ý người hiểu sao? Các thiện nam tử thiện nữ nhân này, do nhân duyên đây được phước nhiều chẳng? Thiên Đế Thích thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Nhiều lắm. Bạch Thiện Thệ! Nhiều lắm. Phật nói: Kiều Thi Ca! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân thơ tả Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu như thế cho người đọc tụng, hoặc chuyển thơ tả rộng khiến lưu khắp. Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này, chỗ được nhóm phước rất nhiều hơn trước. Vì có sao? Kiều Thi Ca! Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu như thế, trong tạng bí mật rộng thuyết tất cả pháp vô lậu. Thanh văn chứng tánh bồ-đặc-già-la tu học pháp này mau vào Thanh văn Chánh tánh ly sanh, được quả Dự lưu, được quả Nhất lai, được quả Bất hoàn, được quả A-la-hán. Độc giác chứng tánh bồ-đặc-già-la tu học pháp này mau vào Độc giác Chánh tánh ly sanh, lần nữa chứng được Độc giác Bồ-đề. Bồ Tát chứng tánh bồ-đặc-già-la tu học pháp này mau vào Bồ tát Chánh tánh ly sanh, lần nữa tu hành các hạnh Bồ tát, chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Kiều Thi Ca! Nói là Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, trong tạng bí mật đã thuyết tất cả pháp vô lậu ấy, chỗ gọi là Bồ thí Ba-la-mật-đa, Tịnh giới Ba-la-mật-đa, An nhẫn Ba-la-mật-đa, Tinh tiến Ba-la-mật-đa, Tinh lục Ba-la-mật-đa, Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biên dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không. Chơn như, pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới.

Vô lậu bốn tinh lục, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. Không giải thoát môn, vô tướng giải thoát môn, vô nguyện giải thoát môn. Năm nhãn, sáu thần thông. Phật mười lực, bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng. Nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Tất cả đà-la-ni môn, tất cả tam-ma-địa môn và bao nhiêu Phật pháp vô lượng vô biên, đều là trong đây đã thuyết tất cả pháp vô lậu.

Kiều Thi Ca! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân giáo hóa một hữu tình trụ quả Dự lưu, chỗ được nhóm phước cũng hơn giáo hóa các loại hữu tình châu Nam thiêm bộ, châu Đông thắng thần, châu Tây ngưu hóa đều khiến tu học bốn tinh lục, bốn vô lượng, bốn vô sắc định, năm thần thông. Vì có sao? Kiều Thi Ca! Vì các loại hữu tình tu hành bốn tinh lục, bốn vô lượng, bốn vô sắc định, năm thần thông chẳng khỏi địa ngục, bàng sanh, quỷ thú. Nếu các hữu tình trụ quả Dự lưu bèn được thoát hẳn ba ác

thú vậy, huống là giáo hóa khiến trụ quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán chỗ được nhóm phước mà chẳng hơn kia ư?

Kiều Thi Ca! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân giáo hóa các loại hữu tình châu Nam thiêm bộ, châu Đông thắng thân, châu Tây ngưu hóa đều trụ quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, chỗ được nhóm phước chẳng bằng có người giáo hóa một hữu tình khiến nó an trụ Độc giác Bồ-đề. Vì có sao? Kiều Thi Ca! Vì bao nhiêu công đức Độc giác Bồ-đề hơn Dự lưu thấy gấp trăm ngàn lần vậy.

Kiều Thi Ca! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân giáo hóa các loại hữu tình châu Nam thiêm bộ, châu Đông thắng thân, châu Tây ngưu hóa đều khiến an trụ Độc giác Bồ-đề, chỗ được nhóm phước chẳng bằng có người giáo hóa một hữu tình khiến đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vì có sao? Kiều Thi Ca! Nếu giáo hóa một hữu tình khiến đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thời làm cho Phật nhân thế gian chẳng dứt. Sở vì sao? Vì do có Bồ-tát Ma-ha-tát, nên mới có quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề. Do có Bồ-tát Ma-ha-tát, nên mới có Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Do có Bồ-tát Ma-ha-tát nên mới có Phật bảo, Pháp bảo, Tăng bảo, tất cả thế gian quy y cúng dường. Vì đây nên, Kiều Thi Ca, tất cả thế gian hoặc trời, hoặc ma, hoặc phạm, hoặc Sa-môn, hoặc Bà-la-môn và a-tổ-lạc, người, phi người thấy nên đem vô lượng thượng diệu tràng hoa, hương xoa, hương bột tẩy, y phục, anh lạc, bảo tràng, phan lọng, các ngọc diệu trân kỳ quý lạ, kỹ nhạc, đèn sáng, hết các sẵn có cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen Bồ-tát Ma-ha-tát.

Kiều Thi Ca! Do đây nên biết, nếu các thiện nam tử thiện nữ nhân thơ tả Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu như thế, cho người đọc tụng hoặc chuyển thơ tả rộng khiến lưu khắp, chỗ được nhóm phước hơn nhóm phước trước vô lượng vô biên. Vì có sao? Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế trong tạng bí mật rộng thuyết tất cả thắng thiện pháp thế gian và xuất thế gian vậy. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có đại tộc Sát-đế-lợi, đại tộc Bà-la-môn, đại tộc Trưởng giả, đại tộc Cư sĩ thi thiết khá được.

Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Bốn đại vương chúng, trời Ba mươi ba, trời Dạ-ma, trời Đổ-sử-đa, trời Lạc biến hóa, trời tha hóa tự tại thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Phạm chúng, trời Phạm phụ, trời Phạm hội, trời Đại phạm thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Quang, trời Thiếu quang, trời Vô lượng quang, trời Cực quang tịnh thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Tịnh, trời Thiếu tịnh, trời Vô lượng tịnh, trời Biến tịnh thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Quảng, trời Thiếu quảng, trời Vô lượng quảng, trời Quảng quả thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Vô phiền, trời Vô nhiệt, trời Thiện hiện, trời Thiện kiến, trời Sắc cứu cánh thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Không vô biên xứ, trời Thức vô biên xứ, trời Vô sở hữu xứ, trời Phi tướng phi phi tướng xứ thi thiết khá được.

Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có Bồ thí Ba-la-mật-đa, Tịnh giới Ba-la-mật-đa, An nhân Ba-la-mật-đa, Tinh tiến Ba-la-mật-đa, Tinh lự Ba-la-mật-đa, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biên dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có chơn như, pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có khổ thánh đế, tập thánh đế, diệt thánh đế, đạo thánh đế thi thiết khá được.

Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có bốn tinh lục, bốn vô lượng, bốn vô sắc định thi thiết khá đượ. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ thi thiết khá đượ. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi thi thiết khá đượ. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có không giải thoát môn, vô tướng giải thoát môn, vô nguyện giải thoát môn thi thiết khá đượ. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có năm nhãn, sáu thần thông thi thiết khá đượ. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có Phật mười lực, bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng thi thiết khá đượ. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả thi thiết khá đượ. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thi thiết khá đượ. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có tất cả đà-la-ni môn, tất cả tam-ma-địa môn thi thiết khá đượ.

Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán và Dự lưu hướng Dự lưu quả, Nhất lai hướng Nhất lai quả, Bất hoàn hướng Bất hoàn quả, A-la-hán hướng A-la-hán quả thi thiết khá đượ. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có Độc giác và Độc giác Bồ-đề thi thiết khá đượ. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có Bồ-tát Ma-ha-tát và các hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát thi thiết khá đượ. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và chư Phật Vô thượng Chánh Đẳng Bồ-đề thi thiết khá đượ.

Lại nữa, Kiều Thi Ca! Để riêng các loại hữu châu Nam thiệm bộ, châu Đông thắng thần, châu Tây ngư hóa ra, nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân nào giáo hóa các loại hữu tình hữu châu Nam thiệm bộ, châu Đông thắng thần, châu Tây ngư hóa, châu Bắc cu lô đều khiến tu học bốn tinh lục, bốn vô lượng, bốn vô sắc định, năm thần thông. Nơi ý người hiểu sao? Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này do nhân duyên đây đượ phước nhiều chẳng? Thiên Đế Thích thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Nhiều lắm. Bạch Thiện Thệ! Nhiều lắm. Phật nói: Kiều Thi Ca! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân này thơ tả Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu như thế, cho người đọc tụng hoặc chuyển thơ tả rộng khiến lưu khắp. Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này, chỗ đượ nhóm phước rất nhiều hơn trước. Vì có sao? Kiều Thi Ca! Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, trong tạng bí mật rộng thuyết tất cả pháp vô lậu. Thanh văn chủng tánh bổ-đặc-già-la tu học pháp này mau vào Thanh văn Chánh tánh ly sanh, đượ quả Dự lưu, đượ quả Nhất lai, đượ quả Bất hoàn, đượ quả A-la-hán. Độc giác chủng tánh bổ-đặc-già-la tu học pháp này mau vào Độc giác Chánh tánh ly sanh, lần nữa chúng đượ Độc giác Bồ-đề. Bồ-tát chủng tánh bổ-đặc-già-la tu học pháp này, mau vào Bồ-tát Chánh tánh ly sanh, lần nữa tu hành các hạnh Bồ-tát chúng đượ Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Kiều Thi Ca! Nói là Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế, trong tạng bí mật rộng thuyết tất cả pháp vô lậu ấy, chỗ gọi là Bồ thí Ba-la-mật-đa, Tịnh giới Ba-la-mật-đa, An nhẫn Ba-la-mật-đa, Tinh tiến Ba-la-mật-đa, Tinh lục Ba-la-mật-đa, Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biên dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không. Chơn như, pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, bất biên dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghì giới.

Vô lậu bốn tinh lục, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. Không giải thoát môn, vô tướng giải thoát môn, vô nguyện giải thoát môn. Năm nhãn, sáu thần thông. Phật mười lực, bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng. Nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Tất cả đà-la-ni môn, tất cả tam-ma-địa môn và bao nhiêu Phật pháp vô lượng vô biên, đều là trong đây đã thuyết tất cả pháp vô lậu.

**Kiều Thi Ca!** Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân giáo hóa một hữu tình trụ quả Dự lưu, chỗ được nhóm phước cũng hơn giáo hóa các loại hữu tình châu Nam thiêm bộ, châu Đông thắng thần, châu Tây ngu hóa, châu Bắc cu lô đều khiến tu học bốn tinh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định, năm thần thông. Vì có sao? **Kiều Thi Ca!** Vì các hữu tình tu hành bốn tinh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định, năm thần thông chẳng khỏi địa ngục, bàng sanh, quỷ thú. Nếu các hữu tình trụ quả Dự lưu bèn được thoát hẳn ba ác thú vậy, huống là giáo hóa khiến trụ quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, chỗ được nhóm phước mà chẳng hơn kia ư?

**Kiều Thi Ca!** Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân giáo hóa các loại hữu tình châu Nam thiêm bộ, châu Đông thắng thần, châu Tây ngu hóa đều trụ quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, chỗ được nhóm phước chẳng bằng có người giáo hóa một hữu tình khiến nó an trụ Độc giác Bồ-đề. Vì có sao? **Kiều Thi Ca!** Vì bao nhiêu công đức Độc giác Bồ-đề hơn Dự lưu thầy gấp trăm ngàn lần vậy.

**Kiều Thi Ca!** Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân giáo hóa các loại hữu tình châu Nam thiêm bộ, châu Đông thắng thần, châu Tây ngu hóa, châu Bắc cu lô đều khiến an trụ Độc giác Bồ-đề, chỗ được nhóm phước chẳng bằng có người giáo hóa một hữu tình khiến đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vì có sao? **Kiều Thi Ca!** Nếu giáo hóa hữu tình đến Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thời làm cho Phật nhân thế gian chẳng dứt. Sở vì sao? Vì do có Bồ-tát Ma-ha-tát nên mới có quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề. Do có Bồ-tát Ma-ha-tát nên mới có Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác chúng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Do có Bồ-tát Ma-ha-tát nên mới có Phật bảo, Pháp bảo, Tăng bảo, tất cả thế gian quy y cúng dường. Vì đây nên, **Kiều Thi Ca**, tất cả thế gian hoặc trời, hoặc ma, hoặc phạm, hoặc Sa-môn, hoặc Bà-la-môn và a-tổ-lạc, người, phi người thầy nên đem vô lượng thượng diệu tràng hoa, hương xoa, hương bột thầy, y phục, anh lạc, bảo tràng, phan lọng, các ngọc diệu trân kỳ quý lạ, kỹ nhạc, đèn sáng, hết các sẵn có cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen Bồ-tát Ma-ha-tát.

**Kiều Thi Ca!** Do đây nên biết nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân thơ tả Bát-nhã Ba-la-mật-đa thắm sâu như thế, cho người đọc tụng hoặc chuyển thơ tả rộng khiến lưu khắp, chỗ được nhóm phước hơn nhóm trước vô lượng vô biên. Vì có sao? Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa như thế trong tạng bí mật rộng thuyết tất cả thắng thiện pháp thế gian và xuất thế gian vậy. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có đại tộc Sát-đế-lợi, đại tộc Bà-la-môn, đại tộc Trưởng giả, đại tộc Cư sĩ thi thiết khá được.

Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Bốn đại vương chúng, trời Ba mươi ba, trời Dạ-ma, trời Đô-sử-đa, trời Lạc biến hóa, trời Tha hóa tự tại thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Phạm chúng, trời Phạm phụ, trời Phạm hội, trời Đại phạm thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian có trời Quang, trời Thiệu quang, trời Vô lượng quang, trời Cực quang tịnh thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Tịnh, trời Thiệu tịnh, trời Vô lượng tịnh, trời Biến tịnh thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Quảng, trời Thiệu Quảng, trời Vô lượng quảng, trời Quảng quả thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Vô phiền, trời Vô nhiệt, trời Thiện hiện, trời Thiện kiến, trời Sắc cứu cánh thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có trời Không vô biên xứ, trời Thức vô biên xứ, trời Vô sở hữu xứ, trời Phi tưởng phi phi tưởng xứ thi thiết khá được.

Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có Bồ thí Ba-la-mật-đa, Tịnh giới Ba-la-mật-đa, An nhẫn Ba-la-mật-đa, Tinh tiến Ba-la-mật-đa, Tĩnh lự Ba-la-mật-đa, Bát-nhã Ba-la-mật-đa thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biên dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có chơn như, pháp giới, pháp tánh,

**bất hư vọng tánh, bất biến dị tánh, bình đẳng tánh, ly sanh tánh, pháp định, pháp trụ, thật tế, hư không giới, bất tư nghi giới thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có khổ thánh đế, tập thánh đế, diệt thánh đế, đạo thánh đế thi thiết khá được.**

**Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có bốn tính lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có không giải thoát môn, vô tướng giải thoát môn, vô nguyện giải thoát môn thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có năm nhãn, sáu thần thông thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có Phật mười lực, bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có tất cả đà-la-ni môn, tất cả tam-ma-địa môn thi thiết khá được.**

**Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, và Dự lưu hướng Dự lưu quả, Nhất lai hướng Nhất lai quả, Bất hoàn hướng Bất hoàn quả, A-la-hán hướng A-la-hán quả thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có Độc giác và Độc giác Bồ-đề thi thiết khá được. Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có tất cả Bồ-tát Ma-ha-tát và các hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát thi thiết khá được, Do Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, trong tạng bí mật đã thuyết pháp, nên thế gian mới có tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, và chư Phật Vô thượng Chánh Đẳng Bồ-đề thi thiết khá được.**